

3-боб. Бюджет таснифи

18-модда. Бюджет таснифи тушунчаси

Бюджет таснифи бюджет тизими бюджетларининг даромадлари ва харажатлари, шунингдек Давлат бюджети тақчиллигини қоплаш манбаларини гуруҳлашдан иборат бўлиб, бюджет тизими бюджетларини шакллантириш, тузиш ва ижро этишни тизимлаштириш учун фойдаланилади.

Бюджет таснифи халқаро тасниф тизимларига мувофиқ ишлаб чиқилади ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан тасдиқланади.

Қаранг: Мазкур Кодекснинг [19 — 24-моддалари](#), Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 11.10.2010 йилда 2146-сон билан рўйхатдан ўтказилган Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 20.08.2010 йилдаги 65-сонли буйруғи билан тасдиқланган Бюджет таснифини қўлаш бўйича [йўриқнома](#).

19-модда. Бюджет таснифининг таркиби

Бюджет таснифи:

бюджет тизими бюджетлари даромадларининг таснифини;

бюджет тизими бюджетлари харажатларининг таснифини;

Давлат бюджети тақчиллигини қоплаш манбалари таснифини ўз ичига олади.

Қаранг: Мазкур Кодекснинг [18, 20 — 24-моддалари](#), Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 11.10.2010 йилда 2146-сон билан рўйхатдан

ўтказилган Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 20.08.2010 йилдаги 65-сонли буйруғи билан тасдиқланган Бюджет таснифини қўллаш бўйича йўриқноманинг 2-банди.

20-модда. Бюджет таснифининг асосий принциплари

Бюджет таснифининг асосий принциплари тўлиқлик, ягоналик ва ўзаро мувофиқликдан иборатдир.

Бюджет таснифининг тўлиқлик принципи бюджет жараёнининг барча иштирокчилари қамраб олинишини назарда тутди.

Бюджет таснифининг ягоналик принципи бюджет жараёнининг барча иштирокчилари томонидан ягона бюджет таснифи қўлланилишини англатади.

Бюджет таснифининг ўзаро мувофиқлиги принципи бюджет таснифининг кодлари бир вақтнинг ўзида бюджет жараёнининг турли хил операцияларини ҳисобга олиш учун қўлланилмаслигини англатади.

Қаранг: Мазкур Кодекснинг 18 ва 19-моддалари.

21-модда. Бюджет тизими бюджетлари даромадларининг таснифи

Бюджет тизими бюджетлари даромадларининг таснифи даромадларни уларнинг турлари ва манбалари бўйича кодлашдан иборат бўлади.

Бюджет тизими бюджетлари даромадларининг таснифи тузилмаси қуйидагилардан иборат:

бюджет тизими бюджетлари маблағларининг манбалари ва даражалари таснифи;

даромадларнинг турлари;

ташкилий тасниф;
худудий тасниф.

Бюджет тизими бюджетлари маблағларининг манбалари ва даражалари таснифи келиб тушаётган даромадларнинг тегишли маблағлар манбаларига ва ушбу бюджетлар даражаларига мансублигини аниқлаш учун қўлланилади.

Даромадларнинг тури бўлим, параграф ва даромад типидан иборатдир.

Даромадлар бўлими даромадларни уларни олиш манбалари бўйича кодлашдан иборат бўлади.

Даромадлар параграфи солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни, шунингдек солиқ бўлмаган тўловларни уларни ундириш базаси бўйича кодлашдан иборат бўлади.

Даромад типи бюджет тизими бюджетлари даромадининг аниқ туридан иборат бўлади.

Ташкилий тасниф келиб тушаётган даромадларнинг ана шу даромадларни маъмурий жиҳатдан идора қилувчи тегишли органга мансублигини идентификациялаш мақсадида қўлланилади.

Худудий тасниф келиб тушаётган даромадларнинг ушбу даромадлар шакллантирилаётган ёхуд ўтказиб берилаётган тегишли маъмурий-худудий бирликка мансублигини идентификациялаш мақсадида қўлланилади.

Қаранг: Мазкур Кодекснинг [18 — 20-моддалари](#), Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 11.10.2010 йилда 2146-сон билан рўйхатдан ўтказилган Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 20.08.2010

йилдаги 65-сонли буйруғи билан тасдиқланган бюджет таснифини қўллаш бўйича йўриқноманинг II бўлими.

22-модда. Бюджет тизими бюджетлари харажатларининг таснифи

Бюджет тизими бюджетлари харажатларининг таснифи бюджет тизими бюджетлари харажатларини кодлашдан иборат бўлади ва уларнинг йўналишини акс эттиради.

Бюджет тизими бюджетлари харажатлари таснифининг тузилмаси қуйидагилардан иборат:

бюджет тизими бюджетлари маблағларининг манбалари ва даражалари таснифи;

вазифа жиҳатидан тасниф;

дастурий тасниф;

(22-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-508-сонли Қонунига асосан тўртинчи хатбоши билан тўлдирилган — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 25.12.2018 й., 03/18/508/2365-сон — 2019 йил 1 январдан кучга киради)

ташкилий тасниф;

иқтисодий тасниф;

ҳудудий тасниф.

Бюджет тизими бюджетлари маблағларининг манбалари ва даражалари таснифи амалга оширилаётган харажатларнинг тегишли маблағлар манбалари ва бюджетлар даражаларига мансублигини аниқлаш учун қўлланилади.

Харажатларнинг вазифа жиҳатидан таснифи давлат функцияларини бажариш учун маблағлар йўналишини акс эттирувчи харажатларни гуруҳлашдир.

Харажатларнинг дастурий таснифи давлат, тармоқ ва ҳудудий ривожлантириш дастурларини бажариш учун маблағлар йўналишини акс эттирувчи харажатларни гуруҳлашдан иборатдир.

(22-модда Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 24 декабрдаги ЎРҚ-508-сонли [Қонунига](#) асосан бешинчи қисм билан тўлдирилган — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 25.12.2018 й., 03/18/508/2365-сон — 2019 йил 1 январдан кучга киради)

Харажатларнинг ташкилий таснифи бюджет тизими бюджетларининг маблағларини тақсимловчилар бўйича кодлашдан иборат бўлади.

Харажатларнинг иқтисодий таснифи харажатларни иқтисодий йўналишига кўра кодлашдан иборат бўлади.

Ҳудудий тасниф бюджет ташкилотларининг ва бюджет маблағлари олувчиларнинг тегишли маъмурий-ҳудудий бирликка мансублигини аниқлаш мақсадида қўлланилади.

Қаранг: Мазкур Кодекснинг [18 — 20-моддалари](#), Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 11.10.2010 йилда 2146-сон билан рўйхатдан ўтказилган Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 20.08.2010 йилдаги 65-сонли буйруғи билан тасдиқланган бюджет таснифини қўллаш бўйича йўриқноманинг [III бўлими](#).

23-модда. Бюджет тизими бюджетларининг иқтисодий белгилар бўйича харажатлари

Бюджет тизими бюджетларининг иқтисодий белгилар бўйича харажатлари қуйидаги харажатлар гуруҳларини ўз ичига олади:

биринчи гуруҳ — иш ҳақи, пенсиялар, нафақалар, стипендиялар, компенсация тўловлари ва кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам;

иккинчи гуруҳ — ижтимоий эҳтиёжларга ажратмалар;

учинчи гуруҳ — капитал қўйилмалар (ривожланиш давлат дастурларида назарда тутилган аниқ йўналтирилган рўйхатларга мувофиқ);

(23-модданинг биринчи қисми тўртинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 26 июлдаги ЎРҚ-488-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 27.07.2018 й., 03/18/488/1579-сон)

тўртинчи гуруҳ — бошқа харажатлар.

Харажатлар гуруҳлари бўйича аниқ моддалар бюджет таснифига мувофиқ белгиланади.

Қаранг: Мазкур Кодекснинг 18 — 20-моддалари, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 11.10.2010 йилда 2146-сон билан рўйхатдан ўтказилган Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 20.08.2010 йилдаги 65-сонли буйруғи билан тасдиқланган бюджет таснифини қўллаш бўйича йўриқноманинг 139 ва 142-бандлари.

24-модда. Давлат бюджети тақчиллигини қоплаш манбалари таснифи

Давлат бюджети тақчиллигини қоплаш манбалари таснифи уларни ички ва ташқи манбалар бўйича гуруҳлашдан иборат бўлади.

Қаранг: Мазкур Кодекснинг 18 — 20-моддалари, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 11.10.2010 йилда 2146-сон билан рўйхатдан ўтказилган Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 20.08.2010 йилдаги 65-сонли буйруғи билан тасдиқланган бюджет таснифини қўллаш бўйича йўриқноманинг IV бўлими, 6-илоvasи.